

Monumentnummer*: 518924

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 09 oktober 2001
Kadaster deel/nr 82787/170

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
Hilvarenbeek	Hilvarenbeek	Noord-Brabant

Locatienaam	Locatieomschrijving
Hilvarenbeek	

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Hilvarenbeek	D			2613

Omschrijving**

Inleiding.

SIGARENFABRIEK uit 1905. Ze is gebouwd voor de firma M. de Lang en Co. Nu is de fabriek gedeeltelijk een woonhuis. De fabriek heeft een rechthoekige plattegrond. De voor- of noordgevel staat aan de Wouwerstraat op de perceelsgrens. De andere gevels liggen vrij op het perceel.

In het westelijk gedeelte van de sigarenfabriek liggen van onder naar boven de volgende ruimten gesitueerd: op de begane grond het tabaksmagazijn; op de verdieping de sigarenmakerswerkplaats en op zolder de sorteerkamer. Alle drie de vertrekken hebben een oppervlakte van 8,00 x 9,00 meter. Door een gang en trappenhuis gescheiden, liggen in het oostelijk gedeelte van de sigarenfabriek: op de begane grond aan de straat een schaftlokaal met erachter de kistenkamer en privaat; op de verdieping het kantoor en twee droogkamers en op de zolder twee magazijnen, waarvan het meest zuidelijke het sigarenmagazijn was.

Omschrijving.

De sigarenfabriek bevat twee bouwlagen van verschillende verdiepingshoogte met erboven de zolderverdieping. Het geheel onder een steile mansardekap met wolfeinden. Het dak is belegd met kruispannen. De voorgevel bevat zes traveeën. De muuropeningen zijn alle getoogd. Op de begane grond ter plaatse van het tabaksmagazijn voorzien van tweeruits vensters en in het schaftlokaal en

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

kistenkamer en op de verdieping met zesruits vensters. Alle vensters hebben een verbrede middenstijl.

Het metselwerk bestaat uit handgevormde baksteen gemetseld in kruisverband, siermetselwerk in fries en onder de dakrand in de zijgevels. Ter voorkoming van vochtproblemen is de sigarenfabriek aan de binnenkant van de buitenmuren voorzien van een halfsteensmuur met een spouw ertussen, die extra op een natuurlijke wijze geventileerd wordt. De benodigde roosters voor dit systeem zijn in de voorgevel boven en onder zichtbaar. De dubbele toegangspoort in de voorgevel is een opgeklampte deur met spiegelklampen voorzien van kraaldelen. De verdieping- en zoldervloeren zijn van hout, uitgezonderd die van de droogkamers en het sigarenmagazijn, deze zijn van steen. De stenen vloeren bestaan uit gemetselde troggewelven op ijzeren I- profielen, de houten uit zware moer- en kinderbalken. De zoldervloer is door middel van ijzeren trekstangen opgehangen aan de zware houten kapspanten. De vloer van de sigarenmakerswerkplaats is na sluiting van de fabriek verhoogd. Verder is het interieur nog grotendeels authentiek.

Waardering.

De voormalige sigarenfabriek is van algemeen belang. Het gebouw heeft cultuurhistorisch belang als voorbeeld van de sociaal-economische ontwikkeling van de nijverheid in de Brabantse Kempen en als voorbeeld van de typologische ontwikkeling van huisnijverheid naar een meer grootschalige sigarenproductie. Het is architectuurhistorisch en industrieel-archeologisch van belang vanwege de sobere stijl en de constructieve en technische voorzieningen. Het is tevens van belang vanwege de gaafheid van het ex- en interieur. Het is zeldzaam als een voorbeeld van een gebouw dat de overgang van de handmatige naar de meer geïndustrialiseerde sigarenproductie in opzet, technische voorzieningen en constructie vertegenwoordigt.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Industrie

Functie

Sigarenfabriek

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument